

Βιβλίο Πρώτο

Άρθρο 11 Παραπομπή σε διαδικασία υπαγωγής σε καθεστώς διεθνούς προστασίας

παρ. 3: Η υποχρέωση διασφάλισης της αρχής του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού πρέπει να διέπει κάθε στάδιο της διαδικασίας ελέγχου και διαλογής. Συνεπώς, το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 πρέπει να καταργηθεί καθώς η παραπομπή του προσώπου που δηλώνει ότι είναι ασυνόδευτος ανήλικος στη συνοριακή διαδικασία ασύλου, πριν την οριστική διαπίστωση της ηλικίας του όπως προβλέπεται με το άρθρο 107 του παρόντος σχεδίου νόμου, δεν ανταποκρίνεται στο προστατευτικό πλαίσιο που πρέπει να διέπει τη διαδικασία εκτίμησης ηλικίας των ασυνόδευτων ανηλίκων αιτούντων διεθνή προστασία.

Μέρος Β

Άρθρο 27 Κράτηση αιτούντων με ειδικές ανάγκες υποδοχής

Όπως αναφέρεται στην πρώτη περίοδο της παρ. 2 : «Οι ανήλικοι δεν τίθενται υπό κράτηση» πρόταση με την οποία προτείνουμε να ολοκληρώνεται το συγκεκριμένο άρθρο, λαμβάνοντας υπόψιν το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού (άρθρο 3 ΔΣΠΔ, και άρθρο 24 παρ. 2 ΧΘΔ). Σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Γενικό Σχόλιο 6 της Επιτροπής του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού (<https://www.refworld.org/legal/general/crc/2005/en/38046>, παρ. 63 : ....«*Η προεξέχουσα προσέγγιση σε παρόμοιες περιπτώσεις πρέπει να είναι «φροντίδα» και όχι «κράτηση»...*

Επιπλέον, σύμφωνα με το Κοινό γενικό σχόλιο αρ. 4 (2017) της Επιτροπής του ΟΗΕ για την Προστασία των Δικαιωμάτων όλων των Μεταναστών Εργαζομένων και των Μελών της Οικογένειάς τους και αρ. 23 (2017) της Επιτροπής του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού σχετικά με τις υποχρεώσεις των Κρατών αναφορικά με τα δικαιώματα των παιδιών στο πλαίσιο της διεθνούς μετανάστευσης στις χώρες καταγωγής, διέλευσης, προορισμού και επιστροφής, <https://www.refworld.org/legal/general/cmw/2017/en/119567>, παρ. 5: «*Οποιαδήποτε μορφή διοικητικής κράτησης παιδιού θα πρέπει να απαγορεύεται από τον νόμο και αυτή η απαγόρευση θα πρέπει να εφαρμόζεται πλήρως στην πράξη.*»

Ο Ειδικός Εισηγητής του ΟΗΕ για τα Βασανιστήρια στη θεματική αναφορά για τα βασανιστήρια και την κακομεταχείριση παιδιών που στερούνται της ελευθερίας τους, (A/HRC/28/68) <https://docs.un.org/en/A/HRC/28/68>, στην παρ. 80 αναφέρει ότι “*Στο πλαίσιο της επιβολής διοικητικής κράτησης, είναι πλέον σαφές ότι η αποστέρηση ελευθερίας παιδιών με βάση το δικό τους νομικό καθεστώς ή αυτό των γονιών τους δεν είναι ποτέ στο βέλτιστο συμφέρον του παιδιού, υπερβαίνει τα όρια του αναγκαίου, καθίσταται κατάφωρα δυσανάλογη και μπορεί να αποτελεί σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση παιδιών με μεταναστευτικό υπόβαθρο [...] “.*

Παράλληλα σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (UNHCR) σελ. 36, παρ. 56 ([Guidelines on the Applicable Criteria and Standards relating to the Detention of Asylum-Seekers and Alternatives to Detention | Refworld](#)) : «Κατά κανόνα, τα ασυνόδευτα ή τα παιδιά που έχουν χωριστεί από τους γονείς τους δεν θα πρέπει να κρατούνται».

Νομολογιακά έχει κριθεί, πως η προστασία του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού απαιτεί να εξετάζονται εναλλακτικές λύσεις και η κράτηση των ανηλίκων να αποτελεί μόνο μέτρο έσχατης ανάγκης. (Μεταξύ άλλων, υπόθεση Poron κατά Γαλλίας [Ενόψει των ανωτέρω γίνεται αντιληπτό ότι με βάση των βέλτιστο συμφέρον του παιδιού και τη ΣΔΠ η κράτηση πρέπει να αποφεύγεται, σύμφωνα και με την αρχή της αναλογικότητας. Άλλωστε ειδικά όσον αφορά τη διαμονή των ασυνόδευτων παιδιών, στην Ελλάδα έχουν αναπτυχθεί πληθώρα καλών πρακτικών για παροχή στέγασης \(ΚΦΑΑ, ΕΔΗΔ, ΔΕΦΑΑ\).](https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22languageisocode%22:%5B%22ENG%22%5D,%22appno%22:%5B%22239472/07%22,%22239474/07%22%5D,%22documentcollectionid%22:%5B%22CHAMBER%22%5D,%22itemid%22:%5B%22001-108710%22%5D%7D)</p></div><div data-bbox=)

Άρθρο 30 Σχολική φοίτηση και εκπαίδευση των ανηλίκων

Προτείνεται η διαγραφή στην παρ. 1 των όρων «και για όσο χρονικό διάστημα δεν εκτελείται μέτρο απομάκρυνσης που εκκρεμεί κατά των ιδίων ή των γονέων τους» και η μεταφορά της διάταξης του άρθρου 16 παρ. 1 της Οδηγίας 2024/1346 κατά τρόπο που να μην παραβιάζει τις υποχρεώσεις της Ελλάδας αναφορικά με υποχρέωση της σχολικής φοίτησης των ανηλίκων στην υποχρεωτική εκπαίδευση κατά την κείμενη νομοθεσία, σύμφωνα και με το άρθρο 28 παρ. 1 ΔΣΠΔ και το άρθρο 88 Ν 4871/2021 (Α' 246). Όπως αναφέρει το άρθρο 2 της ΔΣΔΠ (αρχή της μη διάκρισης), η Πολιτεία οφείλει να παρέχει ισότιμη μεταχείριση και πρόσβαση στη σχολική φοίτηση.

Άρθρο 40 Ασυνόδευτοι και χωρισμένοι ανήλικοι

Η ενεργοποίηση της διαδικασίας ορισμού προσωρινού επιτρόπου στους ασυνόδευτους ανήλικους προηγείται κάθε διαδικασίας. Ως εκ τούτου, στο εδ. α' της παρ. 1, πρέπει να αντικατασταθούν οι όροι «η αρμόδια αρχή υποδοχής ή η Υπηρεσία Ασύλου (αρχές ασύλου και υποδοχής)» να αντικατασταθούν από τους όρους «ο φορέας αναγγελίας της περ. ιβ' του άρθρου 50».

Στην τελευταία περίοδο της παραγράφου 1 ο αριθμός των 30 παιδιών ανά προσωρινό επίτροπο λαμβάνοντας υπόψιν ιδίως και τις πολύ σύντομες προθεσμίες και την ιδιαίτερη σημασία της υποβολής του αιτήματος διεθνούς προστασίας ή και οικογενειακής επανένωσης θεωρούμε ότι πρέπει να μειωθεί και να αναλαμβάνει κατά μέγιστο 10 παιδιά. Παρομοίως και στην παράγραφο 7 ο αριθμός των 50 παιδιών ανά προσωρινό επίτροπο σε εξαιρετικές περιπτώσεις θα πρέπει να μειωθεί σε 20 παιδιά για τους ίδιους λόγους και δεδομένης της επιρροής στην ποιότητα και την αποτελεσματικότητα της εξατομικευμένης υποστήριξης των παιδιών.

Η παρ. 9 πρέπει να καταργηθεί. Η διαμονή των ασυνόδευτων παιδιών άνω των 16 ετών μαζί με ενήλικες, είναι αντίθετη με τις βασικές αρχές του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού και της μη διάκρισης (άρθρα 3 και 2 παρ. 1 της ΔΣΠΔ) όπως επίσης και με το άρθρο 24 παρ. 2

ΧΘΔ. Δημιουργεί σαφή και ξεκάθαρη διάκριση μεταξύ των παιδιών και ειδικά η διαμονή των ασυνόδευτων παιδιών σε ΚΥΤ & ΚΕΔ μαζί με ενήλικο πληθυσμό έχει αποτύχει, είναι πολλαπλά τραυματική και αντίθετη με τις επιταγές της παιδικής προστασίας. Λαμβάνοντας υπόψιν όλες τις επενδύσεις που έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια από το ίδιο Υπουργείο σε προσωπικό και στη δημιουργία καλών πρακτικών και κατάλληλων χώρων φιλοξενίας ασυνόδευτων παιδιών η προτεινόμενη διάταξη αποτελεί μεγάλη οπισθοδρόμηση.

ΜΕΡΟΣ Γ΄

Άρθρο 51 Εθνική Στρατηγική για την Προστασία των Ασυνόδευτων Ανηλίκων

παρ. 4: Προτείνεται να προστεθεί σημείο στ΄ με περιεχόμενο: «Η υφιστάμενη Εθνική Στρατηγική για την Προστασία των Ασυνόδευτων Ανηλίκων 2021-2025».

Άρθρο 55 Προσωπικό φορέων παροχής υπηρεσιών προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων

παρ. 5: Για να είναι ρεαλιστικό το πλάνο πρέπει να είναι τουλάχιστον ετήσιο και όχι τριμηνιαίο.

Άρθρο 60 Αρμόδια αρχή και όργανα της επιτροπείας ασυνόδευτων ανηλίκων

παρ. 2: Παρότι κατανοούμε ότι πιθανώς για πρακτικούς λόγους έχει απαλειφθεί ο Εισαγγελέας Ανηλίκων ή ο εκάστοτε Εισαγγελέας Πρωτοδικών από τα όργανα επιτροπείας, είναι σημαντικό να προστεθεί καθώς ως Αρχή λόγω του ρόλου του παρέχει ανεξαρτησία, αλλά και για να επιλαμβάνεται σε τυχόν περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων.

Άρθρο 63 Αναγγελία κατάστασης επιτροπείας

παρ. 1: Πρέπει να προστεθεί στην παράγραφο ο όρος «ή δηλώνει ανήλικος» και η παράγραφος να διαμορφωθεί ως εξής: «Κάθε φορέας αναγγελίας, μόλις λαμβάνει γνώση της παρουσίας, είτε σε σημεία εισόδου είτε στην ενδοχώρα, πολίτη τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς, ο οποίος:

α) είναι προδήλως ανήλικος ή δηλώνει ανήλικος ή έχει καταγραφεί ως ανήλικος από τις αρμόδιες ελληνικές αρχές»...

παρ. 4: Για την πληρότητα της εφαρμογής του θεσμού της επιτροπείας όπως άλλωστε αναφέρεται ρητά και στο άρθρο 105 παρ. 1 του σχεδίου νόμου προτείνεται στο τέλος της παραγράφου θα πρέπει να προστεθεί ότι στα σημεία εισόδου και εντοπισμού των ασυνόδευτων ανηλίκων το Τ.Θ.Π.Ε. μεριμνά για τον ορισμό προσωρινού επιτρόπου κατά το άρθρο 72 πριν τη διενέργεια οποιασδήποτε διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένης της διαλογής.

Άρθρο 70 Ευθύνη επιτρόπου και εντεταλμένου επιτροπείας

παρ. 1: Η παράγραφος πρέπει να καταργηθεί γιατί οι εντεταλμένοι επιτροπείας και ο Επίτροπος δεν είναι γονείς του ανηλίκου για να ευθύνονται για κάθε πταίσμα.

Άρθρο 72 Προσωρινός εκπρόσωπος ασυνόδευτου ανηλίκου

παρ. 1: Πρέπει να προστεθεί η φράση «Κατά δήλωσή ασυνόδευτο» και η παράγραφος να διαμορφωθεί ως εξής: «1. Το Τ.Θ.Π.Ε., σε συνεργασία με τις κατά περίπτωση συναρμόδιες αρχές, διασφαλίζει για κάθε κατά δήλωση ασυνόδευτο ανήλικο που έρχεται στη χώρα, ότι,

μέχρι τον ορισμό επιτρόπου, ο ανήλικος εκπροσωπείται και επικουρείται, από κατάλληλα εκπαιδευμένο φυσικό πρόσωπο, τον προσωρινό εκπρόσωπο».

παρ. 6: Ο αριθμός των 50 παιδιών ανά προσωρινό επίτροπο σε εξαιρετικές περιπτώσεις θα πρέπει να μειωθεί σε 20 παιδιά λαμβάνοντας υπόψιν ιδίως τις πολύ σύντομες προθεσμίες και την ιδιαίτερη σημασία της υποβολής του αιτήματος διεθνούς προστασίας ή και οικογενειακής επανένωσης και δεδομένης της επιρροής στην ποιότητα και την αποτελεσματικότητα της εξατομικευμένης υποστήριξης των παιδιών.

Άρθρο 78 Πλαίσιο φιλοξενίας

παρ. 2 εδ. β': Λαμβάνοντας υπόψιν τις διαδικασίες δήλωσης εξαφάνισης και αναζήτησης των ανηλίκων η μία μέρα είναι πολύ μικρό χρονικό διάστημα και ως εκ τούτου το διάστημα θα πρέπει να αυξηθεί για λόγους προστασίας και ασφάλειας των παιδιών.

παρ. 4: Η παρ. 4 πρέπει να απαλειφθεί. Η διαμονή των ασυνόδευτων παιδιών άνω των 16 ετών μαζί με ενήλικες, είναι αντίθετη με τις βασικές αρχές του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού και της μη διάκρισης (άρθρα 3 και 2 παρ. 1 της ΔΣΠΔ) όπως επίσης και με το άρθρο 24 παρ. 2 ΧΘΔ. Δημιουργεί σαφή και ξεκάθαρη διάκριση μεταξύ των παιδιών και ειδικά η διαμονή των ασυνόδευτων παιδιών σε ΚΥΤ & ΚΕΔ μαζί με ενήλικο πληθυσμό έχει αποτύχει, είναι πολλαπλά τραυματική και αντίθετη με τις επιταγές της παιδικής προστασίας. Λαμβάνοντας υπόψιν όλες τις επενδύσεις που έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια από το ίδιο Υπουργείο σε προσωπικό και στη δημιουργία καλών πρακτικών και κατάλληλων χώρων φιλοξενίας ασυνόδευτων παιδιών η προτεινόμενη διάταξη αποτελεί μεγάλη οπισθοδρόμηση.

Άρθρο 82 Λειτουργία ασφαλών ζωνών για ασυνόδευτους ανηλίκους

Η διάταξη πρέπει να καταργηθεί. Η διαμονή των ασυνόδευτων παιδιών άνω των 16 ετών μαζί με ενήλικες, είναι αντίθετη με τις βασικές αρχές του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού και της μη διάκρισης (άρθρα 3 και 2 παρ. 1 της ΔΣΠΔ) όπως επίσης και με το άρθρο 24 παρ. 2 ΧΘΔ. Δημιουργεί σαφή και ξεκάθαρη διάκριση μεταξύ των παιδιών και ειδικά η διαμονή των ασυνόδευτων παιδιών σε ΚΥΤ & ΚΕΔ μαζί με ενήλικο πληθυσμό έχει αποτύχει, είναι πολλαπλά τραυματική και αντίθετη με τις επιταγές της παιδικής προστασίας. Λαμβάνοντας υπόψιν όλες τις επενδύσεις που έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια από το ίδιο Υπουργείο σε προσωπικό και στη δημιουργία καλών πρακτικών και κατάλληλων χώρων φιλοξενίας ασυνόδευτων παιδιών η προτεινόμενη διάταξη αποτελεί μεγάλη οπισθοδρόμηση.

Άρθρο 84 Διαδικασία διαχείρισης αιτημάτων στέγασης

παρ. 3: Η πρόταση «τυχόν επαναλαμβανόμενες μη οργανωμένες από τις αρχές αποχωρήσεις του ανηλίκου από Δομές Μακροχρόνιας Φιλοξενίας», είναι αντίθετη με την αρχή ίσης μεταχείρισης και το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού (άρθρο 3 ΔΣΔΠ) και αρκούντως προβληματική για την ασφάλεια και προστασία των παιδιών και θα οδηγήσει σε αυξημένο χρόνο αναμονής για την τοποθέτηση των παιδιών σε δομές φιλοξενίας.

Άρθρο 88 Εθνικός Μηχανισμός Επείγουσας Ανταπόκρισης

παρ. 6 α': Θα πρέπει να προστεθεί ο όρος «Κέντρα Ενημέρωσης (Info Desks)» και συνεπώς η παράγραφος να διαμορφωθεί ως εξής: «α) συνεργάζεται με φορείς του άρθρου 54 για την

παροχή υπηρεσιών άμεσης υποστήριξης σε άστεγους ασυνόδευτους ανηλίκους που διαχειρίζονται «Κέντρα Ενημέρωσης (Info Desks)» και Κινητές Ομάδες παιδικής προστασίας»,

παρ. 6 ε΄: Θα πρέπει να προστεθεί ο όρος «σε διαθέσιμες για τα παιδιά γλώσσες» και συνεπώς η παράγραφος να διαμορφωθεί ως εξής: «ε) λειτουργεί τηλεφωνική γραμμή εντοπισμού παιδιών σε επισφαλείς συνθήκες σε διαθέσιμες για τα παιδιά γλώσσες και παρέχει τεχνική καθοδήγηση και πληροφόρηση σε κάθε φορέα, συμπεριλαμβανομένου και του επιτρόπου, που εντοπίζει ασυνόδευτο ανήλικο που στερείται ασφαλούς ή γνωστής διαμονής και»...

Άρθρο 93 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Προβλέπονται πολλές εξουσιοδοτικές διατάξεις που δεν προβλέπουν ρύθμιση δημιουργώντας ανασφάλεια δικαίου, παρά το γεγονός ότι οι περισσότερες προβλεπόμενες εξουσιοδοτικές και δη για τις παραγράφους 3-11 του άρθρου υφίστανται ήδη και εφαρμόζονται.